

Danmarks
Naturfredningsforening

Naturskyddsföreningen

Suomen
Luonnonsuojeluliitto

Naturvernforbundet

ÅLANDS
NATUR & MILJÖ

FØROYA
NÁTTURU- &
UMHVORVISFELAG

6. juni 2023

Statsminister Jonas Gahr Støre
Klima- og miljøminister Espen Barth Eide
Fiskeri- og havminister Bjørnar Selnes Skjæran
Kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik

Norden som en global spydspiss for naturmangfold – en oppfordring fra nordiske naturvernorganisasjoner

Naturen i Norden er fantastisk og unik. Den utgjør en viktig del av verdens økosystemer og strekker seg over flere klimasoner. Men naturen i Norden er under press. Flere naturtyper er ødelagt i større eller mindre grad, og mange arter står i fare for å bli utryddet for alltid. I tillegg spiller naturen en avgjørende rolle i å løse vår tids andre presserende krise: klimakrisen.

Internasjonale forpliktelser

De siste månedene er det inngått viktige internasjonale avtaler som staker ut en tydelig kurs for stans av tap av naturmangfold.

I desember 2022 ble en ny global avtale om naturmangfold endelig vedtatt på FNs konferanse om biologisk mangfold i Montreal, etter to år med forsinkelser. Budskapet er krystallklart: Det er nødvendig med hastetiltak for å reversere tap av naturmangfold. Innen 2030 skal 30 prosent av naturen på land og i kyst- og havområder vernes.

I begynnelsen av mars 2023, etter femten års forhandlinger, vedtok FNs medlemsland også høyhavstraktaten om bevaring og bærekraftig bruk av marint naturmangfold i internasjonale farvann, som skal beskytte verdenshavene. Avtalen forventes å bli viktig for å nå målet fastsatt av FNs konferanse om biologisk mangfold i desember om at 30 prosent av internasjonalt farvann skal vernes innen 2030.

Samtidig setter EUs strategi for biologisk mangfold, vedtatt i 2020, mål om at 30 prosent av EUs land- og havområder skal vernes, mens 10 prosent skal ha streng beskyttelse innen 2030.

Målene og retningen er på plass. Nå trengs det konsekvente og målrettede handlinger fra alle land. I dag etterlever ingen av de nordiske landene målet om at 30 prosent av naturen skal beskyttes. I Finland, Danmark, Norge og Sverige er bare mellom 10 og 20 prosent av naturen vernet.

Anbefalinger fra nordiske naturvernorganisasjoner til regjeringene i Norden

Som ledere for de største nordiske naturvernorganisasjonene, med over 400 000 medlemmer, er vi opptatt av at regjeringene i Norden tar ansvar for, handler og lever etter sine internasjonale forpliktelser om å bremse tap av naturmangfold. Norden må bli en foregangsregion i arbeidet for naturmangfold. Det er dette de 27 millioner innbyggerne i de nordiske landene trenger.

Det er bra at de nordiske miljø- og klimaministrene for første gang forpliktet seg til å jobbe mer med naturbaserte løsninger¹ høsten 2022. Men mye mer målrettet handling trengs for å reversere tap av naturmangfold i Norden.

Naturkrisen er en utfordring som krever sterkt lederskap, besluttsomhet og handling og at de nordiske regjeringene handler individuelt og i fellesskap uten forsinkelser. Vi oppfordrer derfor de nordiske regjeringene individuelt eller koordinert til i det minste å:

- forplikte seg i fellesskap til å verne 30 prosent av naturen på land og til havs i hvert nordisk land innen 2030
- sette konkrete mål og tidsplaner for å verne og restaurere minst 30 prosent av naturen på land og til havs i hvert nordisk land innen 2030
- bevare, forbedre og restaurere av økosystemer, herunder forhindre utryddelse av arter og sikrer genetisk mangfold
- vedta juridisk bindende naturmål i nasjonal lovgivning i hvert nordisk land med klare strukturer og tidsfrister som viser veien til 30 prosent vern av naturen innen 2030
- legge fram ambisiøse mål for sektorene som har størst trykk på naturen (for eksempel landbruk, skogbruk, fiske, ressursutvinning og gruvedrift) for å stanse tap av naturmangfold
- koordinere innsatsen for å stanse tap av naturmangfold og sikre 30 prosent vern og restaurering av natur og koble arbeidet opp til klimatiltak
- sikre at naturvern og klimatiltak er gjensidig forsterkende
- bidra til at andre land verden kan bremse tapet av naturmangfold

[Vedtatt av nordiske naturvernorganisasjoner i København, 25. april 2023.

Erklæringen er sendt til alle regjeringene i Norden. I tillegg er den sendt til president i Nordisk Råd, Jorodd Asphjell, formann i Nordisk ministerråd, Katrín Jakobsdóttir, og generalsekretæren i Nordisk ministerråd, Karen Ellemann.]

Danmarks Naturfredningsforening
Maria Reumert Gjerding, president

Den finske Naturfredningsforening, Suomen luonnonsuojeluliitto
Hanna Halmeenpää, leder

Natur och Miljö, Finland
Camilla Sederholm, virksomhetsleder

Den islandske natur og miljøbeskyttelsesforening Landvernd, landgræðslu- og umhverfisverndarsamtök Íslands
Agústa Þ. Jónsdóttir, nestleder

Norges Naturvernforbund
Truls Gulowsen, leder

Svenska Naturskyddsföreningen
Johanna Sandahl, president

Ålands Natur och Miljö
Kimberly Terry, leder

FNU Føroya Náttúru og Umhvørvisverndarfelag
Jón Kragesteen, leder

¹ <https://www.norden.org/sv/node/76373>